

KOKEMÄENJOEN YLÄOSAN KALATALOUSALUE

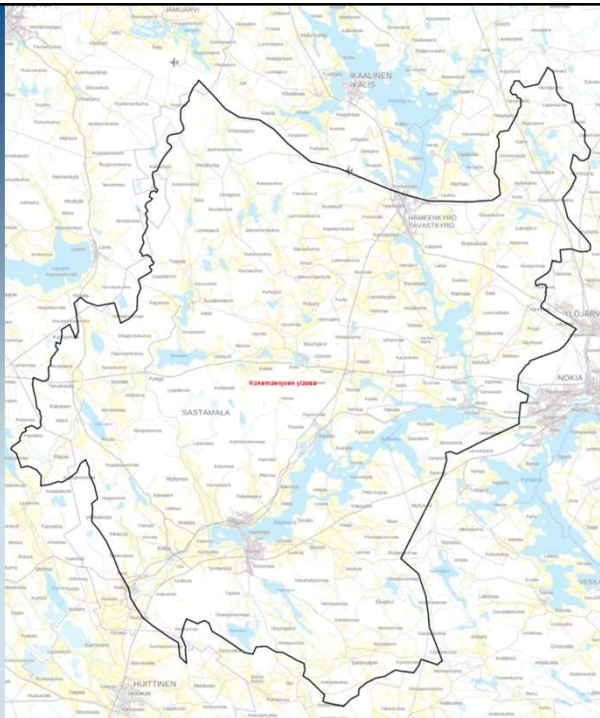
Käyttö- ja hoitosuunnitelman esittely

Toiminnanjohtaja Päivi Pyyvaara

0500-760 953

paivi.pyyvaara@kalatalo.fi

TOIMIALUE

VESIEN JAKAUTUMINEN KUNNITTAIN

		kpl	% kpl	ha	% ha
Hämeenkyrö	1	35	8 %	2842	18 %
	2	24	6 %	35	0 %
Ikaalinen	1	3	1 %	9	0 %
	2	5	1 %	10	0 %
Kokemäki	1	6	1 %	22	0 %
	2	0	0 %	0	0 %
Nokia	1	51	12 %	1806	11 %
	2	35	8 %	434	3 %
Pori	1	2	0 %	26	0 %
	2	1	0 %	1	0 %
Punkalaidun	1	1	0 %	25	0 %
	2	0	0 %	0	0 %
Sastamala	1	157	37 %	9610	60 %
	2	86	20 %	493	3 %
Ylöjärvi	1	18	4 %	613	4 %
	2	6	1 %	7	0 %
			100 %		100 %
Kaikki	1	273	63 %	14953	94 %
	2	157	37 %	981	6 %
		430		15934	

1= osakaskuntien omistamat yhteiset vesialueet

2= yksityisille omistajille tai maakiinteistöihin kuuluvat vesialueet

KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMAN VALMISTELU

Työryhmä: Esko Piranen (pj), Markku Aronen, Seppo Metsähonkala, Jukka Pulakka ja Päivi Pyyvara

Työryhmä kokoontui useita kertoja hankkeen aikana. Lisäksi hallitus käsitteli suunnitelmaa valmistelun eri vaiheissa

Vesialueen omistajille tehtiin kysely ja hallitus määritteli tavoitetilan kalatalousalueen vesien hoidosta ja käytöstä.

Valmisteluvaiheessa suunnitelma kuulutettiin, saatiin yksi kannanotto ja myöhemmin ELY-keskuksen ohjeistus kaupallisten kalastajien lupien hinnoista

Hyödynnettiin aikaisemmin tehdyt selvitykset ja suunnitelmat

Runkona käytettiin kalastuslain vaatimuksia KHS:n sisällöstä.

KHS:n laatimista on rahoitettu Pohjois-Savon ELY-keskuksen myöntämällä edistämismääräraha-avustuksilla.

KALASTUSLAKI MÄÄRÄÄ SISÄLLÖSTÄ 36§:

- 1) perustiedot vesialueiden ja kalakantojen tilasta;
- 2) suunnitelma kalastuksen kehittämis- ja edistämistoimenpiteiksi ja näitä koskeva tavoitetila sekä ehdotus vapaa-ajan kalastuksen yhtenäislupajärjestelmän kehittämiseksi;
- 3) suunnitelma kalakantojen hoitotoimenpiteiksi;
- 4) ehdotus vaelluskalojen ja uhanalaisten kalakantojen elinkierron sekä muun biologisen monimuotoisuuden turvaamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä;
- 5) ehdotus tarvittaviksi kalastuksen alueellisiksi säätelytoimenpiteiksi;
- 6) ehdotus kalastonhoitomaksuina kerättävien varojen omistajakorvauksiin käytettävän osuuden jakamiseksi;
- 7) kalataloudellisesti merkittävien alueiden sekä kaupalliseen kalastukseen ja kalastusmatkailutarkoitukseen hyvin soveltuvien alueiden määrittäminen;
- 8) kullakin kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvalla alueella kaupalliseen kalastukseen soveltuvien pyydysten määrittäminen;
- 9) suunnitelma kalastustietojen seurannan ja kalastuksenvalvonnan järjestämiseksi.

SISÄLLÖSTÄ

- ▶ perustiedot kalatalousalueen vesistöistä, vedenlaadusta, kalakannoista ja kalastuksesta
- ▶ Tarkastelu on tehty valuma-alueittain lähtien alavirran suunnasta
- ▶ Suunnitelma-osassa koko aluetta koskevat tavoitetilat ja toimenpide-ehdotukset

TOIMINNAN TAVOITTEET JA TEHTÄVÄT

1. **Vedenlaadun seuraaminen ja sen edistäminen**
2. **Vaelluskalojen tarpeiden huomioiminen.**
3. **Kalastuksen mahdollistaminen**
4. **Edistetään kalakantojen hyödyntämistä vastuullisesti ja kestävästi.**
5. **Alueen erikoisuuksia ovat toutain ja raakku.** Edistetään näiden lajien huomioimista eri tahojen hankkeissa ja toimenpiteissä.
6. **Kalatalousalue arvioi tehtyjen päätösten kalataloudellista vaikuttavuutta alueellisesti.**

ESITYS KALAKANTOJEN TAVOITETILASTA

1. **monipuoliset kalakannat, joita hyödynnetään kestävästi**
2. **vaelluskalojen esteetön kulku.**
3. **kalakantojen elinvoimaisuuden ja luontaisen lisääntymisen turvaaminen**
4. **edistetään valtakunnallisen, ajallisen kuhan kalastuskiellon asettamista**
5. **seurataan saalistietojen perusteella, tarvitaanko alueella pysyviä tai tiettyyn ajankohtaan kohdennettuja rauhoitusalueita.**
6. **kotimaisten kalalajien arvostuksen lisääminen**
7. **tärkeimpien saalislajien osalta hehtaarisaaLiin nostaminen**
8. **kannustetaan osakaskuntia kestävän kalastuksen mukaiseen toimintaan**

TOIMENPITEET KALAKANTOJEN TAVOITETILAN SAAVUTTAMISEKSI

1. seurataan kalakantojen saalistietoja ja tehdään tarvittavia korjaavia toimenpiteitä
2. edistetään kalan esteetöntä kulkua alueella
3. tehdään selvitykset kuhan ja hauen lisääntymisestä (kuhan istutuskielto ja haukitehtaat)
4. asetetaan hauelle (50 cm) ja toutaimelle alamitta (50 cm)
5. kannustetaan kestävän ja eettisen kalastuksen lisäämiseksi
6. edistetään eri kalalajien lisääntymistä mm. tekemällä kututuroja sekä kunnostamalla kutusoraikkoja ja kosteikkoja
7. edistetään kalataloudellisten kunnostusten toteutumista, esimerkiksi Kiikoiskosken kalataloudellinen kunnostuksen sekä Putajan- ja Jaaranpatojen kalateiden rakentamisen edistäminen.

TOIMENPITEET VEDENLAADUN EDISTÄMISEKSI

1. Tehtävänä on nostaa vedenlaatuasioita esille eri foorumeissa.
2. seurataan valittujen vedenlaadun seurantapisteen tuloksia.
3. kalatalousalue pyrkii toimillaan edistämään vedenlaadun parantamista. Vesien tilan parantamiseksi pyritään tehostamaan kalamassan poistamista ja tässä kaupallisella kalastuksella on selkeä rooli.
4. Ollaan mukana erilaisissa kunnostustyöryhmissä (esim. Kauvatsanreitin kunnostushanke) ja muissa sellaisissa hankkeissa, missä edistetään vesien tilan paranemista tai vähintään säilymistä entisellä tasolla.
5. Tiedotetaan vesialueen omistajille käytettävissä olevista erilaisista toimenpidemahdollisuuksista ja rahoituskanavista esim. rantojen umpeenkasvun hidastamiseksi, kohteiden ennallistamiseksi ja vesistöjen rehevöitymisen estämiseksi vesien virkistyskäytön ja kalatalouden edistämiseksi.
6. Edistetään kosteikko alueiden perustamista kuormituksen vähentämiseksi ja luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi.

TOIMENPITEET VAELLUSKALOJEN YMS ELINKIERRON TURVAAMISEKSI

1. valtakunnallinen ja alueellinen vaikuttaminen niin, että Kokemäenjoki saadaan mukaan vaelluskalavesistöjen kärkihankkeeksi.
2. noususteiden poistamisen ja kalateiden rakentamisen edistäminen tulvasuojelu huomioiden
3. mikäli edellä Kokemäenjoen toimenpiteiden toteutuminen kestää vuosia, määritellään uudelleen joen rakentamisesta (noususteet ja lisääntymisaluiden menetykset) aiheutuneet haitat. Edellytetään, että haitat korvataan täysimääräisenä myös noususteiden yläpuolisille alueille niin kauan kunnes ne on saatu poistettua tai ohitettua.
4. kunnostetaan pienvesiä ja patorakentamisen yhteydessä menetettyjä alueita vaelluskalojen lisääntymis- ja poikastuotantoalueiksi
5. toutaimelle asetetaan 50 cm:n alamitta

TOIMENPITEET KALASTUKSEN EDISTÄMISEKSI

1. Vesille ja kalastamaan pääsyn mahdollistaminen, oheispalvelut:
 - veneenlaskuluiskat ja rantautumispaikat
 - rannalta kalastuspaikat ja esteettömät kalastuspaikat
 - luvat ovat helposti saatavilla ja kalastusmääräykset ovat selkeät
 - järvikohtaisten kalastuslupa-alueiden ja uusien kalastuskohteiden muodostamisen edistäminen
 - uusien yhtenäislupa-alueiden muodostamista ja turvataan olemassa olevien lupa-alueiden toiminnan jatkuminen.
 - alueellisten toimijoiden aktivointi kalastuksen ja erilaisten tukipalveluiden järjestämiseksi, toimijoiden välisen verkostoitumisen lisääminen

TOIMENPITEET KALASTUKSEN KEHITTÄMISEKSI

Uusien kalastuspaikkojen lanseeraus ja entisten kohteiden kunnostus yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, esimerkiksi:

- 1. Suomen alueen kunnostaminen ja yleiskalastusoikeuksien tapahtuvan kalastuksen kieltäminen**
- 2. Ritajärvien luonnonsuojelualueen kalastuksen järjestäminen yhteistyössä kaupungin kanssa.**
- 3. Hiedanvuolteen kalastuspaikan tarkastelu uudestaan**
- 4. Ellivuoren alueen kalastusasioiden kehittäminen**

TOIMENPITEET KALAKANTOJEN HOITOTOIMENPITEIKSI

- 1. selvitetään pääjärvialtailla kuhan luontainen lisääntyminen erillisen suunnitelman mukaisesti (kuhan istutuskielto)**
- 2. selvitetään kuhan talvehtimis- ja lisääntymisalueet (peruste: kalastusmääräysten kohdentaminen)**
- 3. selvitetään hauen lisääntyminen ja kartoitetaan ne alueet, mitkä on mahdollista kunnostamalla saada hau-en lisääntymiselle sopiviksi.**
- 4. haulle asetetaan 50 cm alamitta**
- 5. siian istutusten käynnistäminen ja istutusten tuloksellisuuden seuranta**
- 6. madekantojen tilan selvittäminen**

KALASTUKSEN SÄÄTELYTOIMENPITEET

1. jatketaan neljän/kahden verkon rajoitusta vapaa-ajan kalastuksessa. Tavoitteena on siirtyminen kahden verkon rajoitukseen koko alueella. Verkon koko on 3m*30 m. Tavoitteena on, että kahden verkon verkko-rajoitukseen siirrytään kahden vuoden kuluessa tämän suunnitelman voimaan tulosta.
2. Jatketaan pääsääntöisesti 50/55mm solmuvälirajoitusta
3. järjestetään siiankalastus kestäväällä tavalla niin, ettei alamittaista kuhaa tule sivusaaliina. Esimerkiksi mahdollistamalla koeverkkokalastukset 40 mm:n 0.12 -lankaisilla verkoilla kesäaikaisena syvännepyyntinä.
4. muikku- ja kuorekantojen hyödyntämisen mahdollistaminen tiheillä, alle 25 mm harvaisilla verkoilla
5. tehdään eri kalalajeihin kohdistuvia koekalastuksia kantojen tilan selvittämiseksi.
6. kuhankalastukseen ja sen mahdolliseen rajoittamiseen otetaan kantaa kuhaselvityksen valmistuttua
7. kannustetaan monipuoliseen pyyntivälineiden käyttöön tiedottamalla ja tarjoamalla lupia erilaisille pyydyksille
8. kannustetaan ja avustetaan osakaskuntia yhtenäislupa-alueiden muodostamisessa ja osakaskuntien yhdistämisessä.
9. ohjeistetaan osakaskuntia kalastuksen järjestämisessä niillä alueilla, missä osakaskunnat eivät ole mukana yhtenäisluvassa

KAUPALLINEN KALASTUS JA KALASTUSMATKAILU

- ▶ **Alueet hyvin kaupalliseen kalastukseen, ml. kalastusmatkailuun, sopivia.**
- ▶ **Ensisijaisesti kalatalousalue ja vesialueen omistajat myöntävät luvat kaupalliseen kalastukseen**
- ▶ **ELY-keskuksen huomioitava lupia myöntäessään alueella jo oleva kaupallinen kalastus, runsas vapaa-ajan kalastus, muu vesien käyttö ja ranta-asutus**

KAUPALLINEN KALASTUS JA KALASTUSMATKAILU, TOIMENPITEET

- ▶ avustetaan kaupallisia kalastajia ja kalastusoppaita saamaan toiminnalleen tarvittavat luvat
- ▶ pyritään luomaan toimivaa yhteistyötä eri elinkeinokalatalouden toimijoiden välille
- ▶ tiedotetaan alueen oheispalveluista, mm. kulkemisesta järvelle, tulenteko- ja taukopaikoista ja oppaiden palveluista esimerkiksi alueen nettisivuilla
- ▶ tuodaan kalastus esille yhtenä osa-alueena muiden luontopalveluiden toiminnan yhteydessä (esim. kalastusmahdollisuudet ulkoilureittien yhteydessä)

KAUPALLINEN KALASTUS LUPIEN HINTA JA SOVELTUVAT PYYDYKSET

- ▶ muut pyydykset paitsi trooli, sopivia pyydyksiä
- ▶ alueellinen tarkastelu tehtävä tapauskohtaisesti ja kta:n paikallista tuntemusta hyödynnettävä
- ▶ Kta:n hallitus määrää vuosittain yhtenäislupa-alueelle myönnettävien kaupallisten kalastajien lupien hinnat. Vuonna 2021 esim. verkon (3m*30 m) hinta on 10 €.
- ▶ ELY-keskuksen kaupallisille kalastajille myöntämän luvan hinta tulee olla vähintään kulloinkin voimassa olevan paikallisen kaupallisen kalastajan luvan hinta.
- ▶ ELY-keskuksen mahdollisesti myöntämän luvan hinta tulee suhteuttaa lupa-alueen kokoon: jos lupa-alue on isompi kuin kalatalousalueen yhtenäislupa, tulee myös ELY-keskuksen luvan hinta nousta samassa suhteessa.

KALATALOUEDELLISESTI MERKITTÄVÄT KALALAJIT

- ▶ kuha tärkein, ahven toisena
- ▶ toutain tärkein vaelluskala
- ▶ Hauki tärkeä kalastusmatkailun kannalta ja petokalana
- ▶ Kuore- ja särkikalakannat tärkeässä roolissa ravintoketjussa, mutta yhä enemmän myös elintarviketeollisuuden raaka-aineena
- ▶ Eri lajeilla on asetettu kg/hehtaari saalistavoitteet
- ▶ Alueellista tarkastelua tehtävä vielä eri hankkeiden yhteydessä lisää.

VALVONTA

- ▶ Jatketaan nykyisellä toimintamallilla, alueen valvojilla käytössä 6 valvontatyökalulisenssiä
- ▶ Pyritään sähköiseen tietojen tallennukseen: aina toisella valvojalla valvontatyökalukäytössä, toimitaan pareittain
- ▶ Painopistealueet:
 - ▶ Valtion kalastonhoitomaksun lunastaminen
 - ▶ Kalastuslain mukaisten määräysten noudattaminen, mm. padon alla kalastus, pyydysten asiallinen merkintä
 - ▶ Paikallisten kalastusmääräysten noudattaminen
- ▶ Valvonta ensi sijaisesti neuvovaa ja ohjaavaa

SEURANTA

- ▶ Hyödynnetään alueella tehtävien velvoitetarkkailuraporttien tietoja ja hertta-tietokannan näytteenottotietoja
- ▶ Täydennetään selvityksiä tarpeen mukaan yksilöidyillä selvityksillä sen mukaan mitä tietoa tarvitaan ja mitä ei velvoitetarkkailuraporteista saada.

OMISTAJAKORVAUKSIEN JAKAMINEN

- ▶ Pääsääntöisesti katsotaan, että kalastus valtion kalastonhoitomaksulla on tasalaatuista kalatalousalueen kaikilla vesillä pois lukien ne alueet, missä kalastus yleiskalastusoikeuksin on kielletty tai kalastus ei ole mahdollista esimerkiksi umpeenkasvun vuoksi.
- ▶ Viehekalastusrasituksen pinta-alakerroin on kolme.
- ▶ Varojen jaossa vesialueen omistajille käytetään KALPA:n tietokantaa.
- ▶ Varat jaetaan Maanmittauslaitos tuottaman aineiston perusteella ja MML vastaa yhdessä vesialueen omistajien kanssa tietojen oikeellisuudesta.
- ▶ Mahdolliset virheet tulee korjata MML:n tietokantaan.

TIIVISTELMÄ

- ▶ Hauen ja toutaimen alamitta 50 cm
- ▶ Kuhan istutuskielto reittiveteen vv. 2022-2025
- ▶ Vapaa-ajan kalastuksen verkkorajoitus kahden vuoden siirtymällä 4 verkosta 2 verkkoon: kannustetaan monipuolistamaan kalastusta
- ▶ Kta huolehtii veden laadun säilymisestä vähintään entisellä tasolla
- ▶ Kta pyrkii lisäämään alueen toimijoiden verkostoitumista, kehittämään uusia lupa-alueita, selkeyttämään lupien saantia ja lisäämään palveluita alueen kalastajille ja vesien käyttäjille
- ▶ Kta pyrkii lisäämään alueen kalastusta kestäväällä tavalla ja niin, että saalis jakaantuisi mahdollisimman monelle kalastajalle.
- ▶ Alueen kalakannat luotaisesti lisääntyviä ja tehokkaasti hyödynnettyjä

Kiitoksia!